

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР НААН ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

О.Р. Кузьменко, О.В. Белка, Є.В. Гайдаш

Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України

Проаналізовані результати наукової-технічної та інноваційної діяльності ІОК НААН за 2016–2020 р. Дослідження проведені у рамках постійного моніторингу щодо позиціонування Інституту як оригінатора сортів олійних культур, здійснення правового захисту результатів науково-дослідної роботи та у складі маркетингових досліджень. Висвітлено результати роботи зі створення інноваційних розробок, апробації та впровадження в агропромислове виробництво. На даний час серед сортів рослин Інституту, занесених до Державного реєстру України – 31 гібрид та сорт соняшнику, 9 сортів сої, 1 гібрид та 7 сортів озимого ріпаку та 2 ярого, 11 сортів льону, 8 сортів гірчиці сарептської, 4 сорти гірчиці озимої, 3 сорти гірчиці білої. Двадцять сортів представлені малопоширеними культурами.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційні розробки, апробація, впровадження, об'єкти інтелектуальної власності.

Вступ. Інноваційна діяльність об'єднує в єдиний комплекс науку, створення і впровадження інноваційних продуктів, техніко-технологічне переоснащення виробництва, кадрову політику, маркетингові дослідження щодо інновацій та інформаційне забезпечення (Lupenko 2014).

Аграрний сектор є одним із значних сегментів економіки України і має потужний потенціал виробництва і переробки сільськогосподарської продукції. Для подальшого конкурентоспроможного розвитку сільського господарства необхідно впроваджувати в аграрно-промислове виробництво інноваційні технології як із виробництва і переробки сільськогосподарських продуктів, так і в сфері управління і організації аграрних підприємств (Volodin 2012). Наукові установи НААН мають стати лідером науково-технічного забезпечення інноваційного розвитку АПК. Основним завданням науково-інноваційного розвитку аграрної науки є мобілізація наукового, кадрового та ресурсно-економічного потенціалу на суттєве підвищення результативності діяльності, що дасть змогу забезпечити конкурентоспроможність вітчизняної продукції, розвинути інноваційну основу АПК України (Prysyazhnyuk et al. 2013).

Інноваційні процеси в аграрному виробництві мають пов'язані зі специфікою сільського господарства особливості. Перш за все, це значні відмінності між регіонами країни за природно-кліматичними умовами, що визначає важливість визначення адаптації рослин і тварин до їх ареалу вирощування і потребує локального підходу до механізму впровадження інновацій. Здатність сортів давати високоякісний врожай у незалежності від погодних умов є одним із напрямів інноваційного розвитку, що пов'язаний з

селекцією сортів рослин. Друга особливість пов'язана з різноманітністю видів вирощуваної сільськогосподарської продукції і продуктів її переробки. Для зниження фінансових ризиків аграрні підприємства мають вирощувати декілька різних культур, тому при розробці інновації необхідно брати до уваги, те що вона повинна мати широку область застосування і бути потрібна різним виробникам. Також до особливостей слід віднести: наявність великої різноманітності типів виробництва за різними організаційно-правовими формами та формами власності; значну залежність технологій виробництва в сільському господарстві від природно-кліматичних умов; відособленість сільськогосподарських товаровиробників, віддаленість від інформаційно-консультаційних служб і організацій, які виробляють науково-технічну продукцію; відсутність чіткого й науково обґрунтованого організаційно-економічного механізму передачі наукових розробок сільськогосподарським товаровиробникам і, як наслідок, суттєве відставання галузі в освоєнні інновацій виробництвом (Lupenko et al. 2014).

Завдяки науковому потенціалу аграрної науки України можна забезпечити вихід на світовий рівень досліджень у таких галузях науки і технологій, як селекція рослин і тварин, новітні біотехнології, збереження довкілля тощо. Результати таких досліджень дають можливість у перспективі виробляти в Україні щорічно 90–100 млн тон зерна, 9–10 млн тон насіння олійних культур, збільшити обсяги виробництва продукції тваринництва — забезпечити імідж України як світової житниці (Vergunov 2020).

Інноваційні процеси в аграрному секторі економіки України через недосконалу державну політику щодо їх стимулювання не набули вагомих масштабів. Кількість підприємств які перейшли на інноваційний шлях розвитку – менше 15 %. Інвестиції в основний капітал сільського господарства України становлять менш 230 грн на 1га, тоді як, наприклад, у Польщі понад 230 євро (Vergunov 2019).

Досвід розвинених країн переконує, що для створення інновацій, які б не поступалися світовим аналогам, наукова сфера потребує щорічного масштабного фінансування і всебічної державної підтримки, що надзвичайно важливо в умовах стрімкого поширення на українському наукоємному ринку техніки й технологій іноземних компаній. Особливо це стосується імпорту сільськогосподарської техніки, насіння іноземних сортів сільськогосподарських культур і засобів захисту рослин. Фінансова підтримка інноваційної діяльності необхідна також на інших етапах інноваційного процесу, оскільки стимулювання впровадження має забезпечити попит на вітчизняні наукові розробки. Відсутність дієвих механізмів та інфраструктури фінансування інноваційної діяльності значно знижує ефективність реалізації інновацій (Lupenko et al. 2014).

Мета досліджень – проаналізувати основні результати наукових досліджень з насичення вітчизняного аграрного ринку інноваційною продукцією на основі взаємовигідного співробітництва науки и агробізнесу.

Дослідження проведені у рамках постійного моніторингу щодо позиціонування Інституту олійних культур Національної академії аграрних наук України (далі – ІОК НААН) як оригінатора, гарантовано високоякісних сортів олійних культур, здійснення правового захисту результатів науково-дослідної роботи та у складі маркетингових і патентно-кон'юнктурних досліджень (Gaydash et al. 2016; Gaydash et al. 2017; Gaydash et al. 2019; Gaydash et al. 2021).

Матеріали та методи досліджень. Дослідження побудовано на основі вивчення законодавчих та нормативно-правових актів України, які стосуються питань регулювання інноваційної та науково-технічної діяльності, фахових періодичних видань, статей та тез, що опубліковані у наукових збірниках та матеріалах науково-практичних конференцій, ресурсів мережі Інтернет, монографій та друкованих праць вчених.

Методи досліджень: порівняльний, кількісний та якісний аналіз; патентно-кон'юнктурні дослідження – за ДСТУ 3575-97. Створення ОПВ та їх правова охорона за методичними рекомендаціями НААН та пакет законодавства щодо охорони прав на сорти рослин та ін.

Результати досліджень та їх обговорення. ІОК НААН провідна наукова установа, оригінатор високоякісного насінневого матеріалу олійних культур і Центр наукового забезпечення агропромислового виробництва Запорізької області, забезпечує інноваційний розвиток сільського господарства зони Степу. Пріоритетними напрямками досліджень є фундаментальні та прикладні дослідження з розробки теоретичних основ селекції, створення сучасного селекційного матеріалу, розробки оптимальних технологій з вирощування олійних культур, організації системи первинного та промислового насінництва, розробки та удосконалення технічних засобів і машин для розділення, очищення та безвідходної переробки насінневого матеріалу олійних культур.

Науково-дослідна робота ІОК НААН спрямована на підвищення ефективності й конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників усіх форм власності України. Упродовж 2016–2020 рр. науковці Інституту працювали над виконанням 39 завдань наукових досліджень. З них фундаментальних – 10, прикладних – 20, пошукових – 4, у тому числі у 2020 р. фундаментальних – 10, прикладних – 9 та пошукових – 1. Над виконанням наукових завдань працювали 48 наукових співробітників, з них 5 докторів наук та 14 кандидатів наук.

Аналіз структури наукових розробок та об'єктів права інтелектуальної власності створених ІОК НААН за цей період показує, що частка наукових розробок була створена в результаті проведення досліджень з селекції та генетики олійних культур – 54 %, механізації технологічних процесів – 25 % і агротехнологій – 21 % (Gaydash et al. 2021).

За результатами досліджень створена науково-технічна продукція Інституту: колекції, вихідний матеріал для селекції олійних культур, сорти, батьківські компоненти та гібриди олійних культур, способи, елементи технологій вирощування олійних та зернових культур для зони Степу України, фізико-математичні моделі технологічних процесів очищення, механіко-математична модель процесу сепарації насіння, база даних інноваційних розробок, науково-методичні рекомендації та ін.

Завершення науково-дослідних робіт згідно Закону «Про охорону прав на сорти рослин» передбачає апробацію науково-технічних розробок та передачу для освоєння у виробничу практику. Апробацію та перевірку наукових розробок здійснюють наукові установи, спеціальні державні установи й організації. В процесі випробування визначаються умови які сприятимуть найкращому використанню потенційних можливостей інновацій. Насамперед дається оцінка технологічної ефективності розробки за показниками: врожайність, валовий

показник в перерахунку на один гектар, на одного працівника, на одиницю основних засобів виробництва. За результатами розрахунків знаходять різницю між виробничими показниками новації та традиційної технології. Також дається оцінка економічної ефективності: збільшення виходу продукції, поліпшення фінансових показників, зростання прибутку (Nagorna 2012, Shpikulyak et al. 2013).

У 2020 році проведена виробнича перевірка 15 наукових розробок, серед них 6 сортів та гібридів олійних культур, 2 батьківських компоненти, експериментально-дослідний зразок приладовимірювального комплексу. У наукових дослідженнях використано 52 наукових розробок, серед них джерела та донори ознак, колекції, батьківські компоненти, методики, методи та ін.

За результатами польових досліджень в Українському інституті експертизи сортів рослин гібрид соняшнику Сонцедар по урожайності перевищив умовний стандарт в зоні Лісостепу на 6,6 ц/га, по масі 1000 сім'янок в зоні Степу на 3 г; сорт озимого ріпаку Фуга перевищив по урожайності умовний стандарт в зоні Полісся на 4,3 ц/га, в зоні Лесостепу на 7,7 ц/га, в зоні Степу на 4,1 ц/га.

Випробування сорту сої Каприз на дослідних ділянках ІОК НААН дозволило встановити, що сорт відноситься до групи скоростиглого типу (до 90 діб), пристосований до біотичних та абіотичних факторів степу України. Маса 1000 насінин дорівнює 125–160 г. Вміст білку в насінні складає 38–39 %, жиру 21–22 %. Урожайність 2,0–2,5 т/га, що перевищує стандарт за врожайністю на 0,3–0,5 т/га.

За результатами апробації гібриду соняшнику Мирний на дослідних ділянках лабораторії селекції міжлінійних гібридів соняшнику встановлено, що гібрид перевищує стандарт за врожайністю на 0,5–0,9 т/га, за вмістом олії у насінні на 3 %, виходом олії на 220 кг/га. Має високу стійкість до посухи та вилягання, стебло не надломлюється, що несе до зменшення втрат при збиранні врожаю. Запилення кошика на рівні 100 %. Потужна, дуже розгалужена коренева система, дає змогу використовувати ґрунтову вологу з глибини 1,5–2,0 м.

Апробація елементів технології вирощування нових сортів озимої м'якої пшениці в посушливих умовах Степу, яка була розроблена лабораторією агротехніки зернових культур і проведена на полях ІОК НААН на площі 50 га забезпечила умовно чистий прибуток – 7300 грн/га. Рентабельність – 60 %. Апробація агроприймів вирощування гірчиці ярої білої, яка була розроблена відділом агротехнологій та впровадження і проведена в ІОК НААН на площі 10 га, забезпечила підвищення врожайності на 0,8 ц/га. Економічний ефект при цьому склав 1600 грн./га. Апробація агроприймів вирощування соняшнику в Херсонській області на площі 85 га забезпечили підвищення врожайності на 0,17 т/га, економічний ефект склав 307 грн/га.

У 2020 році ІОК НААН впроваджено 20 наукових розробок – методів, способів, колекційних зразків, батьківських компонентів, гібридів, сортів, технологій вирощування олійних культур та ін.

Науковцями Інституту в аграрних підприємствах Запорізької області впроваджувалась нові сорти та гібриди олійних культур, елементи технологій та технології, які забезпечують високий рівень врожайності та високий економічний ефект. Впровадження технологій вирощування олійних культур

проводились в ДП «ДГ «Новатор» Запорізької області, в агропідприємствах Херсонської, Одеської та інших областях України.

Впровадження удосконаленої технології вирощування льону олійного в Одеській області на площі 150 га забезпечило економічний ефект 249 грн/га в порівнянні з базовою технологією. Удосконалена технологія вирощування нового сорту гірчиці ярої Веснянка забезпечила прибуток з 10 га – 5,04 тис. грн. Удосконалена технологія вирощування нових гібридів соняшнику при впровадженні в Херсонській області дозволила отримати економічний ефект 201,6 тис. грн. з площі у 710 га. Таким чином впровадження елементів технології вирощування сільськогосподарської продукції дозволяє отримати помітний економічний ефект.

За господарськими договорами в різних регіонах України впроваджувалось: льон Світлозір на 25 га в Запорізької області; льон Водограй на 520 га в 7 областях України; льон Орфей на 170 га в 5 областях України; льон Живинка на 60 га в Запорізької та Кіровоградської областях; гірчиця біла Запоріжанка на 1400 га в 4 областях України; гірчиця сарептська Пріма на 1250 га в 7 областях; гірчиця озима Мішутка на 550 га в 5 областях; гірчиця біла Веснянка на 10 га в Запорізької області; соняшник Запорізький кондитерський на 210 га в Дніпропетровської області; соняшник Прометей на 160 га в 4 областях; соняшник Каменяр на 95 га в 3 областях; соняшник Набір 40 га в 2 областях; сафлор Живчик 40 га в Харківської області, ріпак озимий Атлант на 280 га в 5 областях України, ріпак озимий Стілуца на 80 га в Харківської області.

Селекційна діяльність Інституту спрямована на створення нових сортів рослин, як інновацій та об'єктів інтелектуальної власності. В установі ведеться селекція за 17 олійними культурами.

Об'єктами права інтелектуальної власності ІОК НААН у 2020 році були 96 сортів та гібридів олійних культур, занесених до Реєстру сортів рослин України (Закон України від 21.04.93 р. № 3116-12), 22 винаходи та корисні моделі (Закон України від 23.12.93 р. № 3796-КпІІ, Gaydash et al., 2021).

Серед сортів рослин, занесених до Реєстру – 31 гібрид та сорт соняшнику, 9 сортів сої, 1 гібрид та 7 сортів озимого ріпаку та 2 ярого, 11 сортів льону, 8 сортів гірчиці сарептської, 4 сорт гірчиці озимої, 3 сорти гірчиці білої.

20 сортів представлені малопоширеними культурами: рицина (3 сорти), рижій (4 сорти), мак (2 сорти), чуфа (1 сорт), суріпиця звичайна яра (1 сорт), кунжут (4 сорти), сафлор красильний (3 сорти), молочай чиновий (1 сорт), редька олійна (1 сорт).

До Українського інституту експертизи сортів рослин у 2020 році подано 8 заявок на сорти рослин, а саме: гібрид соняшнику Тур, батьківський компонент соняшнику ЗЛ 96А; сорт сої Поединок; сорти льону Добродар, Лінсан; сорт ріпаку озимого Скай, гібрид ріпаку озимого Vegas, батьківський компонент ріпаку K1FOA09.

За 2016–2020 рр. було подано 22 заявки на проведення кваліфікаційної експертизи та отримання охоронних документів на сорти рослин та 15 заявок на отримання патентів на винаходи (корисні моделі). Отримано охоронних документів (свідоцтв про державну реєстрацію, патентів) на 53 сорти рослин і 18 патентів на винаходи (корисні моделі), у тому числі у 2020 р. – 8 та 2 відповідно.

Впровадження наукових розробок повинно приносити реальну користь науково-дослідним установам. Своєчасна інформація про сучасні досягнення в

сфері селекції, генетики, та новітніх технологій дозволить сільськогосподарським виробникам підвищити ефективність діяльності підприємств, а оригінатором розробок комерціалізувати результати науково-дослідних робіт.

Інформацію про інноваційні розробки співробітники ІОК НААН розповсюджують шляхом проведення наукових заходів (конференцій, семінарів, круглих столів, презентацій, форумів та ін.), виставкову діяльність, через засоби масової інформації (оголошення, інтерв'ю, статті, публікації, виступи на радіо та телебаченні), проведення Днів поля, а також надання інформації в електронній формі (комерційні та маркетингові пропозиції, ін.).

Науковці установи за 2016–2020 рр. видали: 6 монографій, 7 Науково-технічних бюлетенів Інституту олійних культур НААН, 5 збірників тез, 36 видань рекомендаційного характеру, 593 публікації, в т. ч. у 2020 р. – 1 Науково-технічний бюлетень Інституту олійних культур НААН, вип. 29; 1 монографію; 1 збірник тез міжнародної наукової інтернет-конференції; 91 наукову публікацію (статті та тези) у виданнях України та за кордоном, 15 різнопланових рекомендацій, 2 каталоги.

За період 2016–2020 рр. установою проведено 78 всеукраїнських та міжнародних заходів та взято участь у 273, у т. ч. у 2020 р. – 10 та 52 відповідно.

З метою ознайомлення виробників з сучасними досягненнями селекціонерів на сайті ІОК НААН розміщено Пакет інноваційних розробок – відкритий канал трансферу знань, з інформацію про завершені наукові розробки, використання яких в виробництві дасть змогу отримати помітний економічний ефект. На сайті також розміщена інформація про комерційні пропозиції, новини, оголошення та інша корисна для споживачів інформація.

Висновки.

Економічне зростання агропідприємств в сучасних умовах не можливо без використання інноваційних продуктів. Інститут олійних культур має високий науковий і кадровий потенціал, який здатний забезпечити створення інновацій. За 2016–2020 рр. кількість ОПІВ, на які були подані заявки про отримання охоронних документів склало 37 одиниць, отримано 71 охоронний документ (свідоцтво про державну реєстрацію, патентів). Використання інноваційних розробок ІОК НААН дозволяє агровиробникам отримувати значний економічний ефект. Для подальшого прискорення процесу трансформації результатів завершених наукових досліджень в комерційно привабливі об'єкти необхідно докласти зусиль для поглиблення взаємовигідного співробітництва науки и агробізнесу.

References

Gaydash EV, Bielka OV, Kuzmenko OR (2019) Analysis of the oilseed crops structure in the Ukrainian state register of plant varieties. Scientific and technical bulletin of the Institute of Oilseeds of NAAS. 27: 126–137. DOI:10.36710/ioc-2019-27-14

Gaydash EV, Bielka OV (2017) Oliini kultury v Derzhavnomu reiestri sortiv roslyn Ukrainy. Naukovo-tekhnichnyi biuleten Instytutu oliinykh kultur NAAN, Zaporizhzhia. 24: 227–236

Gaydash EV, Kuzmenko OR, Belka OV (2021) Development of the intellectual property service in Ukraine on the example of the Institute of oil crops

NAAS. Scientific and technical bulletin of the Institute of Oilseeds of NAAS. 30: 137–145. DOI:10.36710/ioc-2021-30-15

Gaydash EV, Lupynos TN, Mikhailova IM, Gomenyuk OI (2016) State register of plant varieties and distribution of plant cultivars in Ukraine on the example of the Institute of Oilseed Crops NAAS. Scientific and technical bulletin of the Institute of Oilseeds of NAAS. 23: 186–192

Lupenko YuO (2014) Priority areas of innovation in the agricultural sector of Ukraine. Economics of agro-industrial complex. 12: 5–11

Lupenko YO, Malik MY, Shpikulyak OG and other (2014) Innovative support of agricultural development of Ukraine: problems and prospects. Monograph. Kyiv NSC "IAE". 514

Nagorna TM (2012) Features of innovation in agricultural enterprises. Agrosvit. 13 43-50

Pro okhoronu prav na sorty roslin (1993) Zakon Ukrainy 3116-12. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. 21: 218

Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli (1994) Zakon Ukrainy 3796-KhII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 7: 32

Prysyazhnyuk MV, Petrychenko VF, Volodin CA, (2013) Conceptual principles of innovation and investment development of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine. Economics of agro-industrial complex. 4: 3–22

Shpikulyak OG, Tivonchuk SO, Tivonchuk SV (2013) Formation of a system for evaluating innovation activity in the agricultural sector of the Ukrainian economy. Economics of agro-industrial complex. 12: 79–84

Vergunov VA (2019) Scientific bases of innovative development of agrarian science at the regional level. Bulletin of Agrarian Science. 5 (794): 69–75. DOI:10.31073/agrovisnyk201905-08

Vergunov VA (2020) Experience of innovative activities of agricultural science institutions at the regional level. Economics of agro-industrial complex. 4: 75–83. DOI:10.31073/agrovisnyk202004-11

Volodin SA (2012) The question of the transition of agricultural science to an innovative model of functioning and development. Economics of agro-industrial complex. 7: 123–131

НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ИНСТИТУТА МАСЛИЧНЫХ КУЛЬТУР НААН ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАИНЫ

Е.Р. Кузьменко, Е.В. Белка, Е. В. Гайдаш

Институт масличных культур Национальной академии аграрных наук

Проанализированы результаты научно-технической и инновационной деятельности ИМК НААН за 2016–2020 г. Исследования проведены в рамках постоянного мониторинга позиционирования Института как оригинатора сортов масличных культур, осуществления правовой защиты результатов научно-исследовательской работы и в составе маркетинговых исследований. Освещены результаты работы по созданию инновационных разработок, апробации и внедрению в

агропромислове виробництво. В наші часи серед сортів рослин Інститута, зареєстрованих в Державному реєстрі України – 31 гібрид і сорт підсоляника, 9 сортів сої, 1 гібрид і 7 сортів озимого рапса і 2 ярового, 11 сортів льна, 8 сортів горчиці сарептської, 4 сорти гірського сорту горчиці білої. Двадцять сортів представлені малорозповсюдженими культурами. Аналіз структури наукових розробок і ОПИС створених ІМК НААН за цей період показує, що частка наукових розробок була створена в результаті проведення досліджень в області селекції і генетики масличних культур – 54 %, механізації технологічних процесів – 25 % і агротехнологій – 21 %. Створена в результаті досліджень науково-технічна продукція Інститута: колекції, вихідний матеріал для селекції масличних культур, сорти, батьківські компоненти і гібриди масличних культур, способи, елементи технологій вирощування масличних і зернових культур для зони Степи України, фізико-математичні моделі технологічних процесів механіко-математична модель процесу сепарації насіння, база даних інноваційних розробок, науково-методичні рекомендації і т.д. Вчені Інститута за 2016–2020 рр. видали: 6 монографій, 7 науково-технічних бюлетенів Інститута масличних культур НААН, 5 збірників тезисів, 36 видань рекомендаційного характеру, 593 публікації в Україні і за кордоном. В 2020 році ІМК НААН введено 20 наукових розробок – методів, способів, колекційних образців, батьківських компонентів, гібридів, сортів, технологій вирощування масличних культур і т.д. За 2016–2020 рр. кількість об'єктів права інтелектуальної власності, на які були подані заявки і отримані охоронні документи, становило 37 одиниць, отримано 71 охоронний документ (свідчення про державну реєстрацію, патенти). Використання інноваційних розробок ІМК НААН дозволяє агропродуцентам отримувати значущий економічний ефект.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційні розробки, апробація, введення, об'єкти інтелектуальної власності.

SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITY OF THE INSTITUTE OF OILSEED CROPS OF NAAS TO ENSURE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE

O.R. Kuzmenko, O.V. Bielka, E.V. Gaydash

Institute of Oilseed Crops of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine

The results of the scientific, technical and innovative activities of the IOC NAAS for 2016-2020 are analyzed. The studies were carried out as part of the ongoing monitoring of the positioning of the Institute as the originator of oilseed varieties, the implementation of legal protection of the results of research work and as part of marketing research. The results of work on the creation of innovative developments, approbation and implementation in agro-industrial production are highlighted. Currently, among the plant varieties of the Institute, listed in the State Register of Ukraine, there are 31 hybrids and varieties of sunflower, 9 varieties of soybean, 1 hybrid and 7 varieties of winter rapeseed and 2 spring rape, 11 varieties of flax, 8 varieties of Sarepta mustard, 4 varieties of mountain varieties of white mustard. Twenty varieties are represented by rare crops. An analysis of the structure of scientific developments and descriptions of scientific developments

created by IMC NAAS over this period shows that the share of scientific developments was created as a result of research in the field of breeding and genetics of oilseeds – 54%, mechanization of technological processes - 25% and agricultural technologies – 21%. Scientific and technical products of the Institute created based on the results of research: collections, source material for oilseeds breeding, varieties, parental components and hybrids of oilseeds, methods, elements of technologies for growing oilseeds and grains for the Steppe zone of Ukraine, physical and mathematical models of technological processes of mechanical and mathematical model of the seed separation process, database of innovative developments, scientific and methodological recommendations, etc. Scientists of the Institute for 2016–2020 published: 6 monographs, 7 scientific and technical bulletins of the Institute of Oilseeds of the National Academy of Sciences, 5 collections of abstracts, 36 publications of a recommendatory nature, 593 publications in Ukraine and abroad. In 2020, IOC NAAS introduced 20 scientific developments – methods, processes, collection samples, parental components, hybrids, varieties, technologies for growing oilseeds, etc. For 2016-2020 the number of objects of intellectual property rights, for which applications were submitted for obtaining titles of protection, amounted to 37 units, 71 titles of title (certificates of state registration, patents) were received. The use of innovative developments of the IOC NAAS allows agricultural producers to receive a significant economic effect.